

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 kwietnia 1952 r.

w sprawie warunków przyjmowania do pracy w celu przyuczenia do zawodu i późniejszego zatrudnienia młodocianych, którzy ukończyli 14 lat życia i nie przekroczyli 16 lat życia.

Na podstawie art. 2 ust. 2 dekretu z dnia 2 sierpnia 1951 r. o pracy i szkoleniu zawodowym młodocianych w zakładach pracy (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 311) Rada Ministrów, po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, zarządza, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie niniejsze reguluje warunki przyjmowania do pracy w celu przyuczenia do zawodu i późniejszego zatrudnienia młodocianych, którzy ukończyli lat 14, a nie przekroczyli 16 roku życia.

2. Wszędzie, gdzie w rozporządzeniu niniejszym mówi się o młodocianych, rozumie się młodocianych obojga płci w wieku od ukończonych lat 14 do ukończonych lat 16.

§ 2. 1. Młodocianych wolno przyjmować do pracy tylko w celu przyuczenia do zawodu i późniejszego zatrudnienia.

2. Obowiązek przyuczania do zawodu nie obejmuje młodocianych, którzy odbyli przyuczenie do zawodu w innym zakładzie pracy i uzyskali zaświadczenie o przyswojeniu im stopnia kwalifikacyjnego w zawodzie (kategorię osobistego zaszeregowania). Zaświadczenie powinno być wydane według wzoru zatwierdzonego przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 3. 1. Młodociani nie mogą być przyuczani do zawodu i zatrudniani przy pracach, których wykonywanie przez młodocianych w wieku lat 14 — 16 jest zakazane obowiązującymi przepisami.

2. W okresie przyuczania do zawodu nie wolno zatrudniać młodocianych przy pracach nie związanych z przyuczeniem do danego zawodu.

§ 4. 1. Przyjęcie do pracy w celu przyuczenia do zawodu może nastąpić dopiero po:

- a) przedstawieniu przez młodocianego świadectwa o ukończeniu 14 roku życia;
- b) przedłożeniu świadectwa lekarskiego stwierdzającego, że młodociany może być zatrudniony przy danej pracy.

2. Sposób przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2 dekretu z dnia 2 sierpnia 1951 r. o pracy i szkoleniu zawodowym młodocianych w zakładach pracy, określi zarządzenie Ministra Zdrowia.

§ 5. 1. Przy przyjmowaniu do pracy w celu przyuczenia do zawodu zakład pracy zawiera z młodocianym umowę na piśmie określającą zawód, w którym odbywać

się będzie przyuczenie, czasokres trwania przyuczenia do zawodu oraz inne warunki pracy w okresie przyuczania do zawodu.

2. Wzór umowy ustala Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w drodze zarządzenia.

§ 6. Pracownicy zakładu pracy wyznaczeni przez kierownika zakładu pracy do prowadzenia przyuczania młodocianych do zawodu, a także pracownicy kierujący późniejszą pracą młodocianych, mają obowiązek przeprowadzania instruktażu wstępnego i instruktażu w czasie pracy młodocianego, w celu dokładnego obznajmienia młodocianego z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących rodzaju pracy, przy której młodociany jest zatrudniony.

§ 7. Przyuczenie do zawodu organizuje i prowadzi zakład pracy w postaci szkolenia indywidualnego lub brygadowego. Przyuczenie do zawodu powinno obejmować część praktyczną i niezbędne uzupełnienie wiadomości zawodowych teoretycznych, zgodnie z programem zatwierdzonym przez Ministra sprawującego zwierzchni nadzór na daną gałąź pracy.

§ 8. Kierownik zakładu pracy obowiązany jest do udzielania pomocy i ułatwiania młodocianym dalszego podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych oraz kształcenia się w szkołach dla pracujących lub w szkołach korespondencyjnych.

§ 9. 1. Czas pracy młodocianych w okresie przyuczania do zawodu, jak również czas pracy po zakończeniu okresu przyuczania aż do ukończenia przez młodocianego 16 roku życia, nie może przekraczać 6 godzin na dobę i 36 godzin na tydzień.

2. Rozkład czasu przyuczania do zawodu i czasu pracy młodocianych powinien być uwidoczniony w regulaminie pracy.

3. Za porę nocną, w której nie wolno zatrudniać młodocianych, rozumie się czas między godziną 21 i 6 rano.

§ 10. 1. W okresie przyuczania do zawodu należy wynagradzać młodocianych za efektywną ilość przepracowanych godzin według stawek przewidzianych dla pracowników zaszeregowanych do najniższej kategorii płac przewidzianej w tabeli płac, obowiązującej w danym zakładzie pracy, a po ukończeniu okresu przyucze-

nia — na ogólnych zasadach, obowiązujących ogół robotników kategorii, do której młodociany został zaszeregowany po zakończeniu okresu przyuczenia do zawodu.

2. Jednakże młodociani zachowują do ukończenia 16 roku życia prawo do dodatkowego wynagrodzenia za dwie godziny dziennie w dni robocze, z wyjątkiem sobót. Dodatkowe wynagrodzenie oblicza się, także w przypadku pracy w akordzie, zawsze według stawki podstawowej przysługującej młodocianemu zgodnie z jego osobistym zaszeregowaniem.

§ 11. 1. Młodociani po odbyciu przyuczenia do zawodu składają egzamin przed zakładową komisją kwalifikacyjną (egzaminacyjną).

2. Warunkiem pomyślnego zdania egzaminu przez młodocianych jest wykonanie obowiązującej normy dla prac będących przedmiotem egzaminu co najmniej w 70%.

§ 12. W razie niezłożenia przez młodocianego egzaminu z wynikiem dodatnim zakład pracy, zależnie od decyzji zakładowej komisji kwalifikacyjnej, bądź przedłuża młodocianemu okres przyuczenia do zawodu w celu powtórzenia egzaminu, bądź też kieruje go na przeszkolenie w zawodzie dostępniejszym dla młodocianego.

§ 13. Młodociani, którzy po złożeniu egzaminu uzyskali stopień kwalifikacyjny (kategorię) w zawodzie, powinni być zatrudnieni zgodnie z nabytymi kwalifikacjami.

§ 14. Młodocianym do ukończenia 16 roku życia przysługuje po nieprzerwanej pracy półrocznej płatny urlop wypoczynkowy w wymiarze dwóch tygodni, a po upływie nieprzerwanej pracy przez rok od dnia przystąpienia do pracy i w latach następnych miesięczny urlop wypoczynkowy w wymiarze jednego miesiąca. Na żądanie młodocianego zakład pracy powinien młodocianemu udzielić urlopu w okresie między 1 lipca a 31 sierpnia.

§ 15. Zakłady pracy lub ich oddziały mają obowiązek prowadzić wykazy pracowników młodocianych. Wykazy powinny obejmować następujące dane:

a) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania młodocianego,

b) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania ojca, matki lub opiekuna młodocianego,

c) datę okresowego badania lekarskiego i wskazania lekarskie,

d) rodzaj zawodu, w którym odbywa się przyuczenie, datę rozpoczęcia i zakończenia okresu przyuczenia do zawodu,

e) zawód i kategorię osobistego zaszeregowania uzyskaną przez młodocianego po zakończeniu okresu przyuczenia do zawodu oraz określenie stanowiska roboczego i miejsca, w którym się ono znajduje.

§ 16. Właściwi ministrowie na wniosek zarządu głównego właściwego związku zawodowego wydadzą zakaz szkolenia i zatrudniania młodocianych w tych zakładach pracy lub ich oddziałach, które nie zapewniają należytych warunków przyuczenia do zawodu i pracy.

§ 17. 1. Jeżeli lekarz stwierdzi szkodliwy wpływ danej pracy na zdrowie młodocianego, zakład pracy powinien przenieść młodocianego do innej odpowiedniej pracy, a w braku takiej pracy rozwiązać niezwłocznie umowę o pracę z młodocianym, za jednoczesną wypłatą wynagrodzenia za ustawowy okres wypowiedzenia.

2. Inspektor pracy może nakazać przeniesienie młodocianego do innej pracy w danym zakładzie pracy lub rozwiązanie umowy o pracę, jeżeli zakład pracy nie wykonuje orzeczenia lekarskiego o przeniesieniu do innej pracy, albo nie zapewnia warunków, wymaganych dla pomyślnego przyuczenia do zawodu.

§ 18. Odrębne przepisy regulują zatrudnianie młodocianych w celu przyuczenia do zawodu przy pracach rolnych oraz w indywidualnym rzemiośle.

§ 19. Wykonanie rozporządzenia porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim właściwym ministrom.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

136

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

z dnia 16 kwietnia 1952 r.

w sprawie uznania norm ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny za obowiązujące oraz częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 26 lutego 1951 r. w sprawie uznania norm ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny za obowiązujące.

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o utworzeniu Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz o polskich normach i standartach (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 493) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za obowiązujące na całym obszarze Państwa następujące normy ustalone przez Polski Komitet Normalizacyjny: